

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..สำนักงานเลขาธิการกรม ฝ่ายช่วยอำนวยการนักบริหาร โทร. ๐.๒๑๔๑.๕๕๖๑ - ๖๕.....

ที่ มท ๐๕๐๑.๒(๒)/ ๑๐๑๖๓..... วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๒.....

เรื่อง..แนวทางปฏิบัติของส่วนราชการตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย.....

เรียน อธิบดีกรมที่ดิน

กระทรวงมหาดไทยแจ้งว่าได้รับการประสานจากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ลงมติเห็นชอบแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอหนังสือสัญญาตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดทำขึ้น และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีหน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือสัญญาที่ไม่ต้องเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๗๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ หนังสือสัญญาที่ไม่เข้าลักษณะประเภทหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบก่อนดำเนินการต่อไป

๒. กรณีหน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือสัญญาที่ต้องเสนอรัฐสภาให้เห็นชอบตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ หนังสือสัญญาที่เข้าลักษณะสี่ประเภทตามที่กำหนดในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ ๑) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย ๒) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญา หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ ๓) หนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และ ๔) หนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องถือปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ กรณีเป็นหนังสือสัญญาที่กำหนดขั้นตอนการลงนามและขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน (consent to be bound) แยกออกจากกัน โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้มีการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบ และขออนุมัติการลงนามในหนังสือสัญญาดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้คณะรัฐมนตรีเสนอความเห็นชอบต่อรัฐสภามาในคราวเดียวกัน โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่เสนอและให้ขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องดำเนินการให้มีการลงนามได้ เมื่อลงนามแล้วจึงเสนอเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและเมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะดำเนินการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันได้

๒.๒ กรณีเป็นหนังสือสัญญาที่กำหนดขั้นตอนการลงนามเพียงขั้นตอนเดียว โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้มีการลงนามแล้ว ซึ่งเป็นขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน (consent to be bound) หรือเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลใช้บังคับไปแล้ว และประเทศไทยประสงค์จะเข้าเป็นภาคีในภายหลังโดยการภาคยานุวัติ (accession) ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอขอความเห็นชอบต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบก่อนการลงนามในหนังสือสัญญาดังกล่าว หรือก่อนการภาคยานุวัติ

สำนักผู้ตรวจราชการกรมที่ดิน
เลขรับ.....309.....
วันที่ ๑๓ มี.ค. ๒๕๖๒.....
เวลา 11:0๒ น.....

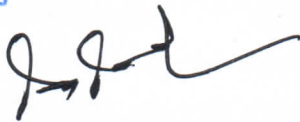
ที่ มท ๐๕๐๑.๒(๒)/ว ๑๗๙๑

เรียน หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริตกรมที่ดิน
ผู้อำนวยการศูนย์ดำรงธรรมกรมที่ดิน ผู้ตรวจราชการกรม
ผู้อำนวยการสำนัก เจ้าพนักงานที่ดินกรุงเทพมหานคร
ผู้เชี่ยวชาญด้านตรวจสอบภายใน ผู้อำนวยการสำนักงาน
ผู้อำนวยการกอง ผู้อำนวยการศูนย์ และผู้อำนวยการกลุ่ม
เพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

(นางสาววาสนา ชูช่วย)

นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
เลขานุการกรม
๑๒ มี.ค. ๒๕๖๒

เรียน ผู้ตรวจราชการกรม เพื่อดำเนินการ ๑-๑๖
เพื่อโปรดทราบ

(นางสาวโสกา เพียรพิชัยพงศ์)
ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจราชการ
๑๓ มี.ค. ๒๕๖๒

OR

๓. กรณีหน่วยงานของรัฐมีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง หรือวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอหนังสือ สัญญาดังกล่าวเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๗๘ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และเห็นควรแจ้งเวียนสำนัก/กอง ต่าง ๆ ทราบ และถือปฏิบัติ
ต่อไป

(นางสาววาสนา ชูช่วย)

นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
เลขานุการกรม

- ทราบ
- ดำเนินการ

(นายเปลียน แก้วฤทธิ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมที่ดิน
๑๒ มี.ค. ๒๕๖๒

สำนักงานเลขาธิการกรม

เลขรับ ๕๕๐

วันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๖๒

บันทึกข้อความ ๑๕๒๐

กรมที่ดิน
เลขรับ ๑๑๕๗/๖
วันที่ ๕ มี.ค. ๒๕๖๒
เวลา ๑๕.๑๒ น.

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๒๒๑๖

ที่ มท ๐๒๐๑.๓/ว ๑๓๘๕

วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง แนวทางปฏิบัติของส่วนราชการตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม และหัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีแจ้งว่า คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ลงมติเห็นชอบแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอหนังสือสัญญาตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดทำขึ้น และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีหน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือสัญญาที่ไม่ต้องเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๗๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ หนังสือสัญญาที่ไม่เข้าลักษณะประเภทหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบก่อนดำเนินการต่อไป

๒. กรณีหน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือสัญญาที่ต้องเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ หนังสือสัญญาที่เข้าลักษณะสี่ประเภทตามที่กำหนดในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ ๑) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย ๒) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญา หรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ ๓) หนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และ ๔) หนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม การค้า หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องถือปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ กรณีเป็นหนังสือสัญญาที่กำหนดขั้นตอนการลงนามและขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน (consent to be bound) แยกออกจากกัน โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้มีการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอความเห็นชอบ และขออนุมัติการลงนามในหนังสือสัญญาดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้คณะรัฐมนตรีเสนอขอความเห็นชอบต่อรัฐสภามาในคราวเดียวกัน โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่เสนอและให้ขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องดำเนินการให้มีการลงนามได้ เมื่อลงนามแล้วจึงเสนอเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้ว จึงจะดำเนินการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันได้

๒.๒ กรณีเป็นหนังสือสัญญาที่กำหนดขั้นตอนการลงนามเพียงขั้นตอนเดียว โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้มีการลงนามแล้ว ซึ่งเป็นขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน (consent to be bound) หรือเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลใช้บังคับไปแล้ว และประเทศไทยประสงค์จะเข้าเป็นภาคีในภายหลังโดยการภาคยานุวัติ (accession) ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอขอความเห็นชอบต่อ คณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบก่อนการลงนามในหนังสือสัญญาดังกล่าว หรือก่อนการภาคยานุวัติ

๓. กรณีหน่วยงานของรัฐมีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสอง หรือวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอหนังสือสัญญา ดังกล่าวเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๗๘ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รายละเอียดตามสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๕๙ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(นายฉัตรชัย พรหมเลิศ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กองงานประสานราชการ กก.สป.
รับ 443 วันที่ 14/12/62
เวลา 15.00 น. *
ร. ☐ พรส. ☐ กพศ.

กลุ่มงานการเลื่อง ค.ร.ม.ค.
เลขที่ 536
วันที่ 12 ต.พ. 2562
เวลา

สำนักงานรัฐมนตรี
รับที่ 845
วันที่ 12 ต.พ. 62
เวลา
กระทรวงมหาดไทย

ที่ นร ๐๕๐๓/ว ๕๙

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐
วันที่ 14 ก.พ. 2562
เลขที่ 5962
เวลา

เรื่อง แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอหนังสือสัญญาตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ลงมติเห็นชอบแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอหนังสือสัญญาตามบทบัญญัติมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจัดทำขึ้น และให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. กรณีหน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือสัญญาที่ไม่ต้องเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๗๘ วรรคหนึ่ง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ หนังสือสัญญาที่ไม่เข้าลักษณะประเภทหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบก่อนดำเนินการต่อไป

๒. กรณีหน่วยงานของรัฐจัดทำหนังสือสัญญาที่ต้องเสนอรัฐสภาให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ หนังสือสัญญาที่เข้าลักษณะสี่ประเภทตามที่กำหนดในมาตรา ๑๗๘ วรรคสองและวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้แก่ ๑) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทย ๒) หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงเขตพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย หรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ ๓) หนังสือสัญญาที่จะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญา และ ๔) หนังสือสัญญาอื่นที่อาจมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม หรือการคลัง หรือการลงทุนของประเทศอย่างกว้างขวาง ซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องถือปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

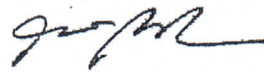
๒.๑ กรณีเป็นหนังสือสัญญาที่กำหนดขั้นตอนการลงนามและขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน (consent to be bound) แยกออกจากกัน โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้มีการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน ซึ่งการลงนามในขั้นตอนนี้เป็นการแสดงเจตจำนงทางการเมืองในทางนโยบายของไทยที่จะดำเนินการตามหนังสือสัญญาดังกล่าว โดยหนังสือสัญญายังไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายตามกฎหมายระหว่างประเทศต่อประเทศไทย สำหรับขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน (consent to be bound) เช่น การให้สัตยาบัน การแจ้ง การรับรอง หรือการยอมรับ เป็นขั้นตอนที่ทำให้หนังสือสัญญามีผลผูกพันทางกฎหมายตามกฎหมายระหว่างประเทศต่อประเทศไทย ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอความเห็นชอบ และขออนุมัติการลงนามในหนังสือสัญญาดังกล่าว พร้อมทั้งขอให้คณะรัฐมนตรีเสนอขอความเห็นชอบต่อรัฐสภามาในคราวเดียวกัน โดยเมื่อคณะรัฐมนตรีเห็นชอบตามที่เสนอและให้ขอความเห็นชอบต่อรัฐสภาแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องดำเนินการให้มีการลงนามได้เมื่อลงนามแล้วจึงเสนอเรื่องต่อรัฐสภาเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเมื่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบแล้วจึงจะดำเนินการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพันได้

๒.๒ กรณีเป็นหนังสือสัญญาที่กำหนดขั้นตอนการลงนามเพียงขั้นตอนเดียว โดยให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้มีการลงนามแล้ว ซึ่งเป็นขั้นตอนการแสดงเจตนาให้มีผลผูกพัน (consent to be bound) หรือเป็นหนังสือสัญญาที่มีผลใช้บังคับไปแล้ว และประเทศไทยประสงค์จะเข้าเป็นภาคีในภายหลังโดยการภาคยานุวัติ (accession) ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อเสนอต่อรัฐสภาให้ความเห็นชอบก่อนการลงนามในหนังสือสัญญาดังกล่าว หรือก่อนการภาคยานุวัติ

๓. กรณีหน่วยงานของรัฐมีปัญหาว่าหนังสือสัญญาใดเป็นกรณีตามมาตรา ๑๗๘ วรรคสองหรือวรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือไม่ ให้หน่วยงานของรัฐเจ้าของเรื่องเสนอหนังสือสัญญาดังกล่าวเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๑๗๘ วรรคห้า ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป

จึงเรียนยืนยันมาและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์ศิวิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ที่ มท ๐102/ ๗82

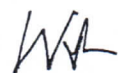
เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

เพื่อโปรดทราบและดำเนินการ

กองนิติธรรม

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๑๓๓๑

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘

(นายพงศ์ธร กาญจนะจิตร)

หัวหน้าสำนักงานรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน

เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

๑๕ มิ.ย. ๒๕๖๒

สน. ๑๕ มิ.ย. ๖๒
พ.น.ก.

แนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการเสนอหนังสือสัญญา

ลักษณะหนังสือสัญญา

การเสนอเรื่อง

